

Nova Varoš IZ KULTURNO ISTORIJSKE BAŠTINE

Praistorijska humka, Bjelin

Nalazi se u Radojnji i potiče iz mlađeg kamenog doba (preko 3 000. g.p.n.e). Istočno od humke u Bjelinu nalazile su se još dve, a desno od puta Radojnja – Kokon Brod, još šest neolitskih humki u nizu.

Crkva Sv. Trojice u Bistrici (spomenik kulture):

Crkva Svete Trojice, Bistrica

Crkva je podignuta u srednjem veku za vreme Nemanjića. Naime, kralj Vladislav je izdao povelju ovom manastiru između 1234 – 1243. godine. Poveljom se propisuju obaveze zavisnih i manastiru potčinjenih stanovnika. Početkom XIV veka bistrički manastir je bio poklonjen kao metoh manastiru Svetih apostola Petra i Pavla, a ovaj kasnije manastiru Hilandaru. Kao i ostale crkve i manastiri vekovima je bio u ruševinama, a obnovljen je u XIX veku. Crkva je jednobrodna, pokrivena dvoslivnim krovom od šindre. Prema nekim saznanjima, manastirski ljudi su još u XIII veku poznavali tehnologiju spravljanja piva. Crkva se nalazi u Bistrici, udaljena 1 km od magistralnog puta Prijepolje – Nova Varoš.

Manastir Dubnica u Božetićima

Manastir Dubnica, Božetići

Na obroncima planine Javor, u ataru sela Božetići nalazi se manastir Dubnica. Nastanak i život manastira su nedovoljno poznati. Narodna tradicija ga vezuje za priče o Svetom Savi, Veliku seobu i boravak

patrijarha Arsenija Černojevića. Nakon arheoloških istraživanja, meštani su crkvu obnovili, oko koje se okupljaju na dan Svete Trojice, koju slave kao seosku slavu.

Crkva brvnara u Kućanima (spomenik kulture od velikog značaja)

Crkva brvnara, Kućani

U selu Kućani, smeštenom na južnim obroncima Zlatibora, nalazi se crkva posvećena Hristovom Vaznesenju. To je brvnara minijaturnih razmera, podignuta u XVIII – XIX veku. Carske dveri, izvedene u pozlaćenom duborezu, delo su Simeona Lazovića, na kojima se nalazi ovaj natpis „si dveri priloži az grešni jerej Simeon pisac sebe za spomen, suprugi jego Angeli, sinu Aleksiju i Maksimu za zdravi u cerkov sv. Arhangela... (1780 marta 20)“. Postojeća građevina je načinjena od borovih talpi, krov pokriven šindrom od kojih je jedna pokretna oko svoje osovine i ima funkciju otvora za provetravanje.

O tome kako je sagrađena crkva brvnara u Kućanima postoji i ovo predanje: u tursko doba, kada mnoge crkve u ovom kraju nisu pojele dogovore se domaćini sela Kućana te u jednoj dolini tajno otešu građu, izrade krov, prozore, vrata i drugo i na jednoj čistini usred kućanske šume od izrađenog materijala sastave objekat u koji donesu skrivene crkvene stvari – ikone, sasude i drugo. Ovo predanje nije bez osnova, jer kućanska crkva je najmanja od svih crkava brvnara u ovom kraju.

Crkva brvnara u Radijevićima (spomenik kulture od velikog značaja)

Crkva brvnara, Radijevići

Ikona Sveti Đorđe, Crkva brvnara Radijevići

Hram posvećen pokrovu Svete Bogorodice u selu Radijevići na Zlataru podignut je 1808. godine, u vreme kratkog primirja tokom Prvog srpskog ustanka. Po predanju crkvu je podigao Vasilije Purić, sveštenik, koji je zbog toga bio oteran u Travnik, gde je robovao kod travničkog vezira tri godine dana. Građena je kao kuća, da bi se, verovatno prikrila njena namena. Nad kamenim zidanim podrumom, uzdiže se građevina od talpi, četvrtaste osnove sa krovom prekrivenim šindrom. U stilskom pogledu ikone iz Radijevića pripadaju najlepšim ostvarenjima XVII veka i najverovatnije su rad darovitog zografa Andrije Raičevića.

Crkva se nalazi 12 km južno od Nove Varoši na jednoj visoravni Zlatara, čija nadmorska visina iznosi 1.200m. Okružena planinskim predelima Zlatara, još više se izdvaja svojom lepotom.

Džamija u Novoj Varoši:

Izgrađena je u vremenu od 1887 do 1894. godine, na ruševinama stare džamije koju je početkom XVI veka podigao Pervan-beg. Zidana je od lomljenog kamena. Prvobitno je bila pokrivena šindrom, a kasnije crepom. Do Drugog svetskog rata imala je drveni minaret, kasnije zamenjen onim od tesanog kamena. Iznad ulaznih vrata postavljena je livena ploča posvećena dobrotvoru ove džamije Mahmut – begu Bajroviću, čuvenom bogatašu iz Pljevalja. Džamija se nalazi u centru grada.

Džamija, Nova Varoš

Kajmakamija u Novoj Varoši:

Reprezentativni objekat islamske arhitekture

U glavnoj ulici u Novoj Varoši nalazi se zgrada stare turske kajmakamije (sresko načelstvo). Građena je krajem XIX i početkom XX veka. Za prilike u kojima je nastala, izgrađena je vrlo raskošno i moderno. Stil gradnje celog objekta je islamski, sa lukovima iznad prozora i vrata. Ova zgrada predstavlja retku građevinu turske građanske epohe, sa snažnim uticajem evropske arhitekture. Ovaj vredan objekat islamske arhitekture i danas se nalazi u dobrom stanju.